

Autorka rigorózní práce: Mgr. Anna N e r g l o v á

Název rigorózní práce: Národní digitální knihovny v Evropě : současný stav a trendy vývoje

Konzultantka rigorózní práce: PhDr. Eva Bratková

V Praze, dne 17. 4. 2009

Hodnocení

Rigorózní práce Mgr. Anny Nerglové je věnována velmi aktuálnímu tématu. Úkolem bylo zmapovat současný stav budování a provozování tzv. „národních digitálních knihoven“ v Evropě. Autorka v předkládané rigorózní práci navazuje na úspěšně obhájenou práci diplomovou (je citována v seznamu použité literatury). Jde o aktualizaci a úpravu (rozšíření a doplnění) obsahu původního textu práce. Ke zpracování tématu měla velkou motivaci, již řadu let pracuje v Národní knihovně ČR a v posledních letech se podílí, kromě jiného, na řešení výzkumného úkolu, který se týká právě národních digitálních knihoven. V optimální míře tak mohla využít řady informací, které jsou na tomto pracovišti k dispozici včetně konzultací s odborníky.

Autorka provedla kvalitní bibliografickou a informační přípravu, o čemž vypovídá, mimo jiné, i závěrečný seznam použité literatury čítající v nové verzi textu cca 80 titulů především aktuální literatury a jiných internetových zdrojů. Jeho prezentace na s. 108-115 je na pěkné úrovni, vyskytují se v ní však i některé chyby. I s odstupem jednoho roku musí autor prověřit URL adresy a přiřadit nové citační datum: chyby se určitě vyskytují v sérii záznamů české legislativy ze Sbírký zákonů – MV ČR změnilo v rámci nové aplikace všechna původní URL (bez přesměrování)!. Seznam literatury jinak zahrnuje také dříve publikované práce autorky z této oblasti. Způsob citování pramenů je v celé práci je bezproblémový, dodržen je mezinárodní standard. Studium a vyhodnocení zjištěných materiálů, především zahraniční provenience, diplomatka zvládala s velkým přehledem. Jádrem práce se opírá o výsledky podrobné (nyní rozšířené) analýzy vybraných [národních] digitálních knihoven v Evropě.

V rámci zpracování rigorózní práce mohou potvrdit, že autorka pracovala s velkým zaujetím, uplatňovala zcela samostatný a tvůrčí přístup. Hlavní text rigorózní práce je uspořádán do optimálních 6 základních kapitol, přičemž poslední je věnována závěru. Oceňuji autorčinu schopnost postupovat systematicky při prezentaci dílčích otázek, uplatňování vlastních názorů na problémy i schopnost srovnávat a vyhodnocovat informace a formulovat celkové závěry.

Úvodní (první) kapitola je věnována terminologii, autorka přehledně podává definice (i s komentáři) všech podstatných termínů, které v práci používá. Opírá se o renomované světové i domácí autory, jejichž práce řádně cituje. Předposledním definovaným termínem je hlavní termín celé práce, tj. termín „národní digitální knihovna“. Je osvětlen na obecnější úrovni, též proto, že v globálním měřítku tento termín není prozatím jednoznačně definován. Malá poznámka se týká sdělení na s. 11: uvedené archivy arXiv.org, CogPrints a E-LIS nejsou institucionálními repozitáři, nýbrž centralizovanými mezinárodními repozitáři (v tomto směru nedošlo k doporučené korekci proti původnímu textu práce).

Kapitola druhá a třetí představují kvalitně připravený přehled iniciativ Evropské unie na poli digitalizace, dlouhodobého uchovávání digitálních dokumentů a jejich online zpřístupňování a dále přehled aktuálních evropských programů a projektů v této oblasti. Autorka prokazuje výbornou orientaci a znalosti z této oblasti. Problematika dlouhodobého uchovávání digitálních dokumentů je dále více rozvedena v kapitole čtvrté, autorka v ní také představuje, byť jen stručně, referenční model OAIS a také komerční systémy pro budování důvěryhodných digitálních úložišť.

Jádrem práce je nosná kapitola pátá. Předkládá výsledky analýzy existujících [národních] digitálních knihoven nebo jejich projektů. Autorka v rigorózní práci rozšířila počet analyzovaných sídel národních digitálních knihoven (přibyly například systémy Velké Británie a SRN). S uvedenými kritérii výběru v zásadě souhlasím. Rozbory vybraných systémů digitálních či elektronických knihoven jsou zdařilé. Texty dílčích částí zahrnují také funkční obrazové dokumenty, další informace jsou v přílohách.

Práce je uzavřena jednak shrnutím analýzy národních digitálních knihoven v Evropě.

Rigorózní práce je po formální, stylistické i gramatické stránce připravena na pěkné úrovni. Závěrečná korektura nezachytila stále drobnou chybu: na s. 13, odst. druhý (jméno „Borgmannová“ a citační odkaz BORGMANN nejsou v souladu se záhlavím v seznamu literatury - BORGMAN).

Závěrem konstatuji, že autorka prokázala schopnost samostatného přístupu ke zpracovávané látce. Její obsah je představen kultivovaným způsobem. Práci doporučuji **přijmout k obhajobě jako celek.**

E.Bratková, v.r.

